

**ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ І ГЛОБАЛЬНОГО
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ІТГІП НАН України
від «30» серпня 2024 року
(протокол № 8)

Наказ ІТГІП НАН України
№ 34-с від «30» серпня 2024 року

Директор О.М.Трофимчук

ПОЛОЖЕННЯ
про визнання результатів формальної освіти
в Інституті телекомунікацій і глобального інформаційного простору
Національної академії наук України

1. Загальні положення

1.1. Положення про визнання в ІТГІП НАН України результатів формальної освіти (далі – Положення) визначає процедуру визнання результатів формальної освіти та встановлення здатності особи виконувати освітньо-наукову програму в Інституті теоретичних та гуманітарних інноваційних проблем НАН України (далі – Інститут).

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженого наказом МОН України № 134 від 07.02.2024, нормативних документів щодо впровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), нормативної бази НАН України та Інституту, і є складовою частиною Положення про організацію освітнього процесу в ІТГІП НАН України.

1.3. Визнання результатів формальної освіти, визначення обсягу незарахованих освітніх компонентів попередніх періодів навчання, аналіз виконання вимог до вступників на освітньо-наукову програму та оцінювання здатності особи успішно виконувати відповідну програму здійснюються Комісією з визнання результатів навчання Інституту (далі – Комісія з визнання). Рішення Комісії є обов'язковими для здійснення процедур поновлення, переведення, поновлення після академічної відпустки та інших змін індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

1.4. Склад Комісії з визнання щорічно затверджується наказом директора Інституту.

1.5. Комісія з визнання створюється у складі голови та не менше трьох членів з числа наукових і науково-педагогічних працівників Інституту, як правило, представників випускаючого відділу (структурного підрозділу), відповідальних за реалізацію освітньо-наукової програми, формування навчальних планів та методичне забезпечення. За потреби до роботи Комісії можуть залучатися інші фахівці Інституту.

1.6. Підставою для організації засідання Комісії з визнання є заява особи на ім'я директора Інституту із відповідною резолюцією, до якої додаються документи, передбачені цим Положенням.

1.7. На підставі рішень Комісії з визнання Інститут інформує заявника про умови його поновлення чи переведення або про відмову у здійсненні відповідної процедури.

1.8. Це Положення та зміни до нього вводяться в дію наказом директора ІТГІП НАН України після затвердження Вченою радою Інституту.

2. Визнання результатів формальної освіти

2.1. Визнання результатів формальної освіти, зарахування відповідних кредитів Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) та визначення обсягу незарахованих освітніх компонентів освітньо-наукової програми (академічної різниці) в ІТГІП НАН України здійснюється у випадках:

- переведення, поновлення, поновлення після академічної відпустки;
- участі у програмах академічної мобільності;
- здобуття ступеня доктора філософії на основі раніше здобутого освітнього рівня;
- одночасного навчання за двома освітніми програмами (за наявності);
- повторного вступу на відповідний рівень освіти для осіб, які не завершили навчання за цим рівнем.

2.2. Визнання результатів навчання, здобутих у межах академічної мобільності, та вимоги до їх документального підтвердження визначаються Положенням про академічну мобільність ІТГІП НАН України.

2.3. Для осіб, зарахованих на навчання на основі раніше здобутого освітнього рівня, обсяг визнаних освітніх компонентів має забезпечувати можливість повного виконання освітньо-наукової програми у встановлені строки підготовки.

2.4. У разі одночасного навчання за двома освітніми програмами в межах одного рівня освіти визнання результатів навчання з освітніх компонентів однієї програми в межах іншої здійснюється після завершення семестрового контролю з урахуванням строків його проведення.

За потреби строки визнання фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача. Отримання здобувачем оцінки, нижчої за мінімальну позитивну, з освітніх компонентів, результати яких підлягали визнанню, вважається невиконанням індивідуального навчального плану.

2.5. Підставою для визнання результатів формальної освіти є документи, що додаються до заяви:

- академічна довідка, видана закладом вищої освіти України, або документ іноземного закладу освіти, визнаний в Україні в установленому порядку — у разі переведення, поновлення або повторного вступу;
- додаток до документа про освіту — у разі вступу на основі раніше здобутого освітнього рівня;
- витяг з навчальної картки або інший документ, що підтверджує результати навчання, — у разі переведення в межах Інституту чи поновлення після академічної відпустки.

2.6. Визнання результатів та зарахування обов'язкових освітніх компонентів індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи здійснюється за умови, що під час попереднього навчання здобувач досяг аналогічних або співставних результатів навчання. Освітні компоненти, які не можуть бути зараховані як обов'язкові, можуть бути враховані як вибіркові.

2.7. Академічна різниця визначається станом на семестр, на який поновлюється або переводиться здобувач, і на момент поновлення (допуску до занять) не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС.

3. Оцінювання здатності особи виконувати освітньо-наукову програму

3.1. Оцінювання здатності особи виконувати освітньо-наукову програму в ІТГП НАН України здійснюється на етапі:

- поновлення після відрахування або академічної відпустки;
- переведення в межах Інституту з однієї освітньо-наукової програми на іншу;
- переведення до Інституту з інших закладів вищої освіти чи наукових установ;
- зміни форми здобуття освіти (за наявності).

3.2. Для прийняття рішення щодо позитивної або негативної оцінки здатності особи успішно виконувати відповідну освітньо-наукову програму Комісія з визнання результатів навчання розглядає інформацію про попередню освітню траєкторію особи, зокрема дані про результати навчання, попередні відрахування, поновлення чи переведення, що містяться в інформаційних ресурсах Інституту або надані особою на запит Комісії.

3.3. Комісія з визнання може проводити співбесіду з особою з метою визначення рівня її підготовки, володіння базовими знаннями за відповідною галуззю знань (спеціальністю), а також з'ясування мотивації та підстав для поновлення або переведення.

3.4. Позитивна оцінка здатності особи виконувати освітньо-наукову програму є підставою для продовження процедури поновлення або переведення. Негативна оцінка є підставою для відмови у поновленні або переведенні до ІТГП НАН України.

4. Підтвердження вимог до вступників

4.1. Для підтвердження відповідності вимогам до вступників на відповідну освітньо-наукову програму особа, яка подає заяву про поновлення або переведення, додає документи (або їх копії), що були підставою для її попереднього зарахування на навчання, зокрема: диплом про здобутий освітній рівень з додатком, результати єдиного вступного іспиту (ЄВІ), єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ), вступних іспитів або співбесіди із зазначенням отриманих балів — відповідно до вимог, що діяли на момент вступу.

4.2. Підтвердження виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму особою, яка подала заяву про поновлення або переведення (у тому числі зі збереженням місця державного замовлення), здійснюється:

- до видання наказу про поновлення або переведення; або
- не пізніше дати допуску здобувача до підсумкової атестації.

У разі невиконання вимог до вступників у встановлений строк особа відраховується відповідно до законодавства України та умов договору про навчання (у разі його укладення) і не допускається до атестації.

5. Організація роботи комісії з визнання

5.1. До повноважень Комісії з визнання результатів навчання ІТГІП НАН України належать:

- аналіз результатів попередніх періодів навчання, відображених у поданих документах;
- встановлення відповідності досягнутих результатів навчання результатам навчання освітніх компонентів освітньо-наукової програми, на яку особа зараховується, поновлюється або переводиться, та визначення обсягу академічної різниці;
- визначення обсягу кредитів ЄКТС, що підлягають зарахуванню за результатами попереднього навчання;
- встановлення факту виконання або невиконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму;
- оцінювання здатності особи успішно виконувати освітньо-наукову програму.

5.2. Комісія з визнання розглядає заяву особи та приймає рішення у строк:

- до 10 робочих днів з дати накладення резолюції директора Інституту — у загальному випадку;
- протягом 1 робочого дня — у випадку одночасного навчання за двома освітніми програмами одного рівня або в інших випадках, що потребують термінового розгляду відповідно до законодавства.

5.3. Рішення Комісії оформлюється протоколом засідання Комісії з визнання за встановленою формою.

5.4. Протокол засідання Комісії з визнання передається до відповідального структурного підрозділу Інституту, що забезпечує організацію освітнього процесу, та долучається до особової справи здобувача після видання наказу про зарахування, поновлення або переведення.

6. Оформлення протоколу засідання комісії з визнання

6.1. У протоколі засідання Комісії з визнання ІТГІП НАН України відображаються результати розгляду заяви та поданих документів конкретної особи, зокрема рішення щодо визнання результатів попереднього навчання, визначення академічної різниці та оцінювання здатності особи виконувати освітньо-наукову програму.

6.2. Визнані результати попереднього навчання фіксуються у протоколі у вигляді таблиці, яка встановлює відповідність між:

- освітніми компонентами освітньо-наукової програми, на яку особа зараховується, поновлюється або переводиться;
- освітніми компонентами попередніх періодів навчання, результати яких підлягають визнанню.

У разі поновлення або переведення в таблиці зазначаються всі освітні компоненти освітньо-наукової програми за семестри, що передують семестру початку навчання, та відповідні їм раніше вивчені компоненти, результати яких визнано як такі, що забезпечують досягнення передбачених або аналогічних результатів навчання.

У випадках вступу на основі раніше здобутого освітнього рівня, одночасного навчання за двома освітніми програмами або повторного вступу зазначаються лише ті освітні компоненти, щодо яких встановлено відповідність і прийнято рішення про їх зарахування.

За результатами розгляду Комісія приймає рішення «визнано» або «умовно визнано». Рішення «умовно визнано» може передбачати виконання здобувачем додаткових вимог, визначених Комісією (ліквідація академічної різниці, складання контрольних заходів тощо).

Визначення академічної різниці та обсягу зарахованих кредитів

6.3. Комісія з визнання результатів навчання ІТГІП НАН України приймає рішення «ВИЗНАНО» та встановлює відповідність між освітніми компонентами освітньо-наукової програми (далі – ОК ОНП), на яку особа зараховується, поновлюється або переводиться, та раніше вивченими освітніми компонентами у таких випадках:

1. якщо назва та обсяг кредитів ЄКТС одного ОК ОНП повністю збігаються з відповідним раніше вивченим ОК;
2. якщо назва ОК ОНП є змістовно подібною, а обсяг кредитів ЄКТС повністю збігається або є меншим за обсяг раніше вивченого ОК;
3. якщо одному ОК ОНП змістовно відповідають кілька раніше вивчених ОК, сумарний обсяг кредитів яких не менший за обсяг відповідного ОК ОНП;
4. якщо одному раніше вивченому ОК змістовно відповідають кілька ОК ОНП, а його обсяг кредитів не менший за сумарний обсяг відповідних ОК ОНП;
5. якщо результати навчання з раніше вивчених ОК не мають прямого аналога в ОНП, але можуть бути зараховані як вибіркові ОК за умови відповідності обсягу кредитів ЄКТС.

6.4. Комісія приймає рішення «УМОВНО ВИЗНАНО», якщо у межах раніше вивченого ОК переважно досягнуто передбачених або аналогічних результатів навчання, а його обсяг становить не менше 80 % від обсягу змістовно подібного ОК ОНП.

У такому разі у протоколі зазначаються умови зарахування (додаткове завдання, тестування, співбесіда тощо). До проведення відповідних випробувань можуть залучатися наукові або науково-педагогічні працівники Інституту. ОК, за якими виконано умови, не включаються до академічної різниці.

6.5. Якщо відповідність між ОК ОНП та раніше вивченими ОК встановити неможливо, у протоколі робиться запис «академічна різниця». Сумарний обсяг таких ОК формує загальний обсяг академічної різниці.

6.6. Раніше вивчені ОК, результати яких не визнані та щодо яких не встановлено відповідність, до протоколу не вносяться.

6.7. Якщо академічна різниця при поновленні або переведенні перевищує 20 кредитів ЄКТС, Комісія може рекомендувати поновлення або переведення на попередній семестр (рік підготовки), для якого обсяг академічної різниці не перевищує 20 кредитів ЄКТС. У такому випадку навчання здійснюється, як правило, за кошти фізичних або юридичних осіб.

6.8. Обмеження у 20 кредитів ЄКТС не застосовується у разі поновлення після академічної відпустки.

6.9. Обсяг зарахованих кредитів (КЗ) визначається як сума кредитів раніше вивчених ОК, щодо яких Комісією прийнято рішення «визнано» або «умовно визнано», відповідно до поданих документів про освіту.

6.10. У разі вступу або переведення на основі раніше здобутого освітнього рівня відповідність ОК встановлюється відповідно до пунктів 6.3–6.4 цього Положення. За потреби визначається академічна різниця із зазначенням її обсягу та граничного строку ліквідації, що обов'язково фіксується у протоколі.

Визначення виконання вимог до вступників

6.11. У протоколі засідання Комісії з визнання ІТГП НАН України відображаються результати аналізу документів, на підставі яких особа була зарахована на навчання у попередні періоди, а також аналіз вимог до вступників, що діяли у рік вступу контингенту, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання заяви про поновлення чи переведення.

За результатами розгляду Комісія приймає рішення про виконання або невиконання особою вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму та, у разі необхідності, надає рекомендації щодо строків усунення невідповідностей відповідно до цього Положення. Визначення здатності особи виконувати освітньо-наукову програму

6.12. За результатами аналізу поданих документів, оцінювання попередньої освітньої траєкторії особи та проведення співбесіди (за потреби) Комісія з визнання приймає рішення щодо здатності особи виконувати освітньо-наукову програму, на яку вона поновлюється або переводиться, та відображає це рішення у протоколі.

7. ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ МІЖ СИСТЕМАМИ ОЦІНЮВАННЯ

7.1. Відповідність між балами (оцінками), отриманими особою у попередні періоди навчання, та шкалою оцінювання, що застосовується в ІТГП НАН України відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, встановлюється з урахуванням особливостей системи оцінювання закладу вищої освіти або наукової установи, в якій особа навчалася раніше.

7.2. Якщо результати навчання у попередньому закладі освіти оцінювалися за 100-бальною шкалою, а мінімально позитивна оцінка становила не менше 60 балів, оцінка за шкалою ІТГП НАН України визначається шляхом прямого перенесення відповідно до встановлених діапазонів:

Кількість балів (100-бальна шкала)	Оцінка за шкалою ІТГП НАН України
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо

7.3. У разі якщо:

- мінімально позитивна оцінка за 100-бальною шкалою була меншою за 60 балів;
- результати навчання оцінювалися за іншою (не 100-бальною) шкалою;
- результати навчання оцінювалися за рівневою (якісною) системою без визначення кількості балів,

Комісія з визнання здійснює перерахунок оцінки з урахуванням відсоткового співвідношення між шкалами оцінювання або застосовує процедуру експертного встановлення відповідності відповідно до внутрішніх нормативних документів Інституту.

Приклад встановлення відповідності шкал оцінювання

7.4. У разі якщо результати навчання були отримані у закладі освіти або науковій установі, де застосовувалася рівнева (якісна) система оцінювання без визначення кількості балів, переведення до шкали оцінювання ІТГП НАН України здійснюється на підставі відсоткового співвідношення між оцінками та шкалою ЄКТС.

Приклад переведення:

Шкала попереднього закладу	Шкала ЄКТС	Відсотковий діапазон	Бали (100-бальна шкала)	Оцінка за шкалою ІТГП НАН України
Максимальна оцінка	A	95–100 %	95–100	Відмінно
	B	85–94 %	85–94	Дуже добре
	C	75–84 %	75–84	Добре
	D	65–74 %	65–74	Задовільно
Мінімальна позитивна	E	60–64 %	60–64	Достатньо

Конкретне співвідношення визначається Комісією з визнання на підставі офіційних документів попереднього закладу освіти.

Визначення середньозваженої оцінки

7.5. У випадку визнання результатів навчання з кількох освітніх компонентів попередніх періодів в межах одного освітнього компонента освітньо-наукової програми ІТГП НАН України, оцінка визначається як середньозважена:

$$X = Q_1 X_1 + Q_2 X_2 + \dots + Q_n X_n / Q_1 + Q_2 + \dots + Q_n,$$

де:

X - середньозважена оцінка у балах;

Q_i - кількість кредитів ЄКТС, відведених на вивчення i -го освітнього компонента;

X_i - оцінка (у балах) з i -го освітнього компонента;

n — кількість освітніх компонентів, результати яких визнаються.

Отримана оцінка округлюється відповідно до правил, визначених Положенням про систему оцінювання результатів навчання в ІТГП НАН України.

8. Прикінцеві положення

8.1. Заяву встановленої форми щодо визначення умов зарахування, поновлення або переведення особа подає до структурного підрозділу ІТГП НАН України, що забезпечує організацію освітнього процесу, разом з документами, передбаченими цим Положенням.

8.2. Заява подається у такі строки:

- при переведенні в межах Інституту — після завершення семестрового контролю, але не пізніше ніж за 14 робочих днів до початку семестру, з якого планується переведення;

- при переведенні з іншого закладу вищої освіти або наукової установи — у строки, визначені законодавством України та внутрішніми нормативними актами Інституту;
- при поновленні після академічної відпустки — не пізніше ніж за 5 робочих днів до її завершення;
- у разі одночасного навчання за двома освітніми програмами — після отримання результатів семестрового контролю з відповідних освітніх компонентів.

8.3. Визнання результатів попереднього навчання в межах освітніх компонентів семестру, на який поновлено або переведено здобувача, здійснюється після видання відповідного наказу директора Інституту.

8.4. Після отримання заяви з документами відповідальний структурний підрозділ передає їх директору Інституту для накладення резолюції та організації засідання Комісії з визнання.

8.5. Після отримання протоколу Комісії з визнання Інститут інформує заявника про умови поновлення або переведення, обсяг та строки ліквідації академічної різниці, строки виконання вимог до вступників, вносить визнані результати навчання до особової справи здобувача та інформаційних баз даних, а також забезпечує документальний супровід відповідних процедур.

8.6. Під час формування додатка до документа про освіту зазначаються назви освітніх компонентів відповідно до освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач, з урахуванням визнаних результатів навчання.

8.7. У разі відрухування здобувача до академічної довідки вносяться:

- освітні компоненти, що були визнані під час поновлення або переведення (із зазначенням їх назв і кількості кредитів ЄКТС);
- освітні компоненти, виконані за освітньо-науковою програмою Інституту, з яких отримано позитивні результати семестрового контролю;
- освітні компоненти академічної різниці, виконані здобувачем у встановлені строки.

8.8. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом директора.

8.9. Зміни та доповнення до Положення вносяться у встановленому порядку.

Положення розроблене:

Зотова Л.В. – завідувач відділу підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації

Кряжич О.О. – к.т.н., ст.досл., старший науковий співробітник ІТГІП НАНУ

Калох Ю.І. - д.т.н., професор, голов.наук.співробітник ІТГІП НАНУ

Триснюк В.М. – д.т.н., с.н.с., завідувач відділу ІТГІП НАНУ